

[Stinaus.]

vore synspunkter lynhurtigt. Det kunne vi heller ikke, dengang vi sad i regering sammen med socialdemokratiet, og det ved hr. Per Hækkerup jo godt.

Jeg har hørt synspunkter fra venstre og konservative, som jeg ikke deler, og venstre og konservative har utvivlsomt hørt synspunkter fra mig, som de ikke deler, men jeg føler mig overbevist om, at intet medlem af de tre regeringspartiers folketingsgrupper ønsker sit partis identitet tilintetgjort og ej heller det nuværende regeringssamarbejde bragt til afslutning, for vi samarbejder godt.

I regeringen prøver vi at finde en fællesnævner for vor politik, og det synes jeg er lykkedes godt indtil nu. Derfor skal jeg anbefale det af hr. Poul Schlüter fremsatte forslag om motiveret dagsorden.

Gert Petersen: Først et par bemærkninger, ikke til den højtærede udenrigsminister, som ikke rigtig havde nogen bemærkninger til mig, og så vil jeg kvittere tilbage med tavshed. Vi står muligvis så langt fra hinanden, at en dialog er vanskelig om spørgsmålet om NATO, men jeg tror under alle omstændigheder, at en dialog bliver nødvendig på et vist tidspunkt. Men til forsvarsministeren må jeg knytte et par bemærkninger til de indvendinger, han kom med, mod det jeg havde sagt.

Det er blevet sagt tidligere her af, jeg tror, det var hr. Per Føederspiel, at debatten blev trukket ned på et plan, som ikke var denne sal værdig. Jeg synes, at den måde, forsvarsministeren besvarede mine bemærkninger på — jeg vil ikke sige argumenterede imod dem, for det gjorde han ikke — den måde var ikke rigtig denne sal værdig. Forsvarsministeren sagde med hensyn til mine forsvarspolitiske betragtninger, altså mit ønske om et ikke-voldsforsvar i Danmark, eller i hvert fald om at man undersøgte mulighederne for et ikke-voldsforsvar — det var det, jeg, så vidt jeg husker, sagde — at jeg havde argumenteret med, at det var billigt, og jeg havde brugt Czekoslovakiet som eksempel, men i Czekoslovakiet havde de dog en hær. Nu er det ikke pindehuggeri, men man kan faktisk se, hvad der er blevet sagt. Der forelå et foreløbigt stenografisk referat af det, jeg havde sagt, og heraf

fremgår det, at jeg sagde, at de midler, som blev tilovers ved at gå fra et militært forsvar til et ikke-voldsforsvar, dem kunne man bruge til en udadvendt sikkerhedspolitik med sigte mod den tredje verden; det vil sige, jeg har ikke argumenteret for mit partis forsvarspolitiske program med, at det var billigere for skatteyderne, og det synes jeg nok er ganske væsentligt at få med. Man kan ikke komme og sige, at det er et af mine hovedargumenter, at det er billigt. Jeg tror, man skal bruge lige så mange penge, men på en anden måde. Jeg brugte ikke Czekoslovakiet som et eksempel direkte, men jeg sagde, at man burde studere det, der var sket i Czekoslovakiet, så kunne det være, man kunne få impulser af det, det kunne være, man kunne lære af det. Også hvad spørgsmålet om en hær på 150.000 mand har betydet, om det har haft nogen som helst positiv eller negativ betydning; vi ved jo i hvert fald så meget som, at den hær kom ikke i brug, og vi ved også, at det ville have været en ulykke for landet, hvis den hær var kommet i brug. Men vi ved endelig, som jeg tror den radikale ordfører var inde på, at Czekoslovakiet stadig væk ikke er knægtet, men at den politiske sejr, som Sovjetunionen har tilstræbt i Czekoslovakiet, ikke er opnået på trods af okkupationen.

Videre, og det synes jeg egentlig var det mest beklagelige, refererede forsvarsministeren mig på den måde, at Gert Petersen vil tillade, sagde han, en besættelse af landet, medens regeringen ønsker at modsætte sig en besættelse. Jeg mener ikke; det er et loyalt referat; jeg kunne lige så vel referere forsvarsministerens udtalelser på den måde, at han foretrækker en kamp på liv og død, der med sikkerhed medfører landets tilintetgørelse, fremfor en modstandskamp fra befolkningens side mod en besættelsesmagt. Sådan vil jeg ikke referere forsvarsministerens udtalelser, det ville være meget illoyalt at gøre det på den måde; men jeg kan ikke se andet, end at forsvarsministeren refererede mine udtalelser på en måde, der svarer hertil, idet det, jeg sagde, var, at det, man kan gøre forsvarspolitisk i et land som Danmark, det er at gøre sig rede til en modstandskamp i tilfælde af besættelse. Hvis man prøver at hindre be-